

UP Board Solutions for Class 8 Sanskrit Chapter 17 रक्षत बालिका: पाठ्यत बालिका:

अभ्यासः

प्रश्न 1.

उच्चारणं कुरुत पुस्तिकायां च लिखत

उत्तर

नोट-विद्यार्थी स्वयं करें।

प्रश्न 2.

अधोलिखित पदानां सम्बन्धि-विच्छेदं कुरुत (करके-

उत्तर

पत्रालयः = पत्र + आलयः

समानावसरः = समान + अवसरः

पूर्वमेव = पूर्वम् + एव

समानाधिकारः = समान + अधिकारः

प्रश्न 3.

मञ्जूषातः पदानि चित्वा वाक्यानि पूरयत (करके

उत्तर

(क) अस्माकम् ग्रामेषु इदानीमपि बालिकाभ्यः शिक्षायाः

समानावसरः न प्राप्यते।

(ख) बालिकायाः स्वास्थ्य सुरक्षां च अभिलक्ष्य ‘एको

धनलक्ष्मी योजना’ अपि प्रचलिता।

(ग) बालिकाः आर्थिकरूपेण सबला स्युः इति उद्दिश्यं ‘सुकन्यासमृद्धि योजना’ चलति।

प्रश्न 4.

पूर्णवाक्येन उत्तरत-

(क) धनलक्ष्मी योजनायाः के के लाभाः सन्ति?

उत्तर

बालिकायाः स्वास्थ्य सुरक्षां च अभिलक्ष्य ‘एको धनलक्ष्मी योजना’ अपि प्रचलिता। अस्यां योजनायां यदा कश्चिद् बालिकाशिशुः जायते तदा तस्य परिवारः एकेन निश्चितेन धनराशिना योज्यते।

(ख) राष्ट्रिय बालिका दिवसः कदा आयोज्यते?

उत्तर

जनवरीमासस्य चतुर्विंशति दिनाङ्कः । “राष्ट्रिय बालिका दिवस” इति रूपेण प्रतिवर्षम् आयोज्यते।

(ग) कस्तूरबा गांधी बालिका विद्यालयानां स्थापनाय कि प्रयोजनम्?

उत्तर

कस्तूरबा गांधी बालिका विद्यालये षट्वर्षतः चतुर्दशवर्षपर्यन्तमस्य आयुवर्गस्य बालिकाः विद्यालय परिसरे पठन्ति निवसन्ति च। अपि च याः बालिकाः केनचित् कारणेन पूर्वमेव अध्ययनात् विरताः तासाम् अपि प्रवेशः अस्मिन् विद्यालये भवति॥

प्रश्न 5.

संस्कृतभाषायाम् अनुवादं कुरुत (अनुवाद करके)-

(क) बालिका शिक्षा के संवर्द्धन हेतु अनेक योजनाएँ हैं।

उत्तर

अनुवाद-बालिकानां शिक्षायाः संवर्द्धनार्थं अनेकाः योजनाः सन्ति।

(ख) बेटा और बेटी को समान अधिकार मिलने चाहिए।

उत्तर

अनुवाद-बालकाय, बालिकायै च समानाधिकाराः भवेयुः॥

(ग) बालिका शिक्षा का सामाजिक विकास में बहुत महत्वपूर्ण स्थान है।

उत्तर

अनुवाद-बालिका शिक्षायाः सामाजिक विकासे अति महत्वपूर्ण स्थानः अस्ति।

(घ) 24 जनवरी को राष्ट्रीय बालिका दिवस मनाया जाता है।

उत्तर

अनुवाद-जनवरीमासस्य चतुर्विंशति दिनाङ्के राष्ट्रीय बालिका दिवसस्य आयोजनं भवति।

प्रश्न 6.

मेलनं कुरुत (करके)-

उत्तर

अ

यथा— सुकन्या समृद्धि योजना
कस्तूरबागांधीबालिकाविद्यालय
धनलक्ष्मीयोजना
राष्ट्रीय बालिका दिवसः

ब

धनसंचय योजना
आवासीय विद्यालयः
शिशुबालिकाजन्मसंबद्धा
जनवरीमासस्य चतुर्विंशति दिनांडकः

प्रश्न 7.

एकपदेन उत्तरेत-

(क) अन्तर्राष्ट्रीय बालिका दिवसः?

उत्तर

अक्टूबरमासस्य एकादश दिनाङ्कः

(ख) अन्तर्राष्ट्रीय महिला दिवसः?

उत्तर

मार्चमासस्य अष्ट दिनाङ्कः